

կանութեան անցեալով ու ներկայով: Գովրիկեանի դիմացելուն եւ յարատեւ փոյթը եւ միտումնաւորութիւնը, իսկ մասնաւորապէս ազգասէր ոգին (որ կը փայլի իւր ամբողջ գրութեանց մէջ) գիտցած են առկէն օգտուիլ, ջանք չխնայել, քննել, սրբաբանել, թափառել յիշատակարաններ ժողովելու եւ աշքով տեսնելու ազգայնոց կեանքը. եւ ահա այսպիսի տաժանելի աշխատութեամբ է որ յառաջ բերած է արդիւնք մը, որ միշտ մայալուն է: Գովրիկեանի մը պակասութիւնը զգալի կ'ըլլար այնու, որ ապահովապէս այսօր ոչ Հունգարացի գաղթականութեան պատմութիւնը այնպէս գեղեցիկ ամբողջութեամբ կ'ունենայինք, ոչ ալ կարծենք ապագային: Իսկ կիթէ ազգային փորձեր մէկը եւ ձեռնամուխ ըլլար ընելու այն՝ զոր կատարած է Գովրիկեան, չէր ունենար այն կատարելութիւնն ու ամբողջութիւնը, որ համաժամարար կրցած է կանուխ ձեռնարկու Պատմագիրը իւր գործին տալ: — Պատրաստած է Գովրիկեան նաեւ Կերլա հայտարարին ձեռագրաց ցուցակը եւ ունի անտիպ ինչ ինչ գրութիւններ:

Հրատարակած է նաեւ “Հնդհանուր պատմութիւն համառօտ, 1879ին,,: Ինք ձեռնարկած էր բարձրագոյն դասարաններու համար “Երկրագրութիւն, մը հրատարակել, որուն առաջին տետրը հրատարակուած է 1871ին: Աղօթատէրներու շատ ծանօթ է արդէն “Բանալի արքայութեան, կոչուած աղօթագիրքը, որ 1868էն վեր երկր տպագրութիւն տեսած է. նոյնպէս իրեն թարգմանած “Այցելութիւն ամենաուրբ Հաղորդութեան եւ Սրբոյ Կուսին, (Վերջին անգամ 1887):

Հունգարացի ազգասիրութիւնը թմրած վիճակի մէջ գտաւ Գովրիկեան, երբ Կերլա եւ Եղիսարեթուպոլիս այցելեց (1879): Տեսաւ ցաւ ի սիրոյ, որ մայրենի լեզուին հետ մոռացութեան կը մատուէր նաեւ ազգային զգացումը: Հեռաւոր մտքովը որոշեց ձեռքէն եկած դարմանը տամիլ եւ գտաւ բաղձացած աջակից մը յանձին Սոնկոթի եւ անոր հետ հիմնեց „Armenia“ թերթը (հունգարերէն լեզուաւ) եւ միասին աշխատեցան ազգային ոգին զարթոյցանել եւ հայկական շահերը ընդդէմ օտար կղերին եւ շրջակայ ազգաց ռոնձգութեանց պաշտպանել: Սոնկոթ իւր Վարդապետէն ընդունեցաւ հայ լեզուին հետ այնպիսի հայ-ազգայնական ոգի մը, որ զինքը կը մնշեցնէր տեսնելով շատերուն անտարբերութիւնը իւր ձեռնարկած գործին հանդէպ: Դժբախտաբար շտեմալ Սոնկոթ իւր Վարդապետին ըստ իր պատիւը, որուն առաջին շտրհատորովը կ'ըլլար անտարակոյս:

Անհնարին ըլլալով մի ըստ միջէ գետնիդ “Հանդէսի, սուղ էջերուն մէջ ամէն կողմանէ հաւած նամակներն ու հեռագիրները, կը շատանանք յիշել հետեւեալները միայն.

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Բ Ն Ե Բ

Szamosújvár, 20 Juli.

Ich begrüße aus meinem Herzen meinen väterlichen Wohltäter als Erzabt der Mechitharisten-Kongregation.

Theodor Gorrik.

Szamosújvár, 20 Juli.

Mit innigster Freude begrüßt die Wahl im Namen der armenisch-katholischen Gemeinde

Barany
Erzdechant.

Սամսույվար, 22 Յուլիս:

Բազմամասնակ մատնագրիդ եւ ոգին հորը ընտրութիւնը շնորհակալ եւ շտրհատորսմ հանգիստ որդիական ակնածանք: Կնաց մեզ յամայ ամս:

Հ. Ա. Ջեւոյեան:

Սամսույվար, 22 Յուլիս:

Շտրհատոր Արքայութիւնը շնորհակալ արտի շտրհատոր:

Թարգմանեմ:

Սամարյայի, 22 Յուլի:

Ընծայից ուրախութեամբ լսեցինք Ձեր ընդհանրական Արքայ ընտրուելուն աւտիպը եւ մինչ այս բարեպաւսե՛ւտ թիւ զՁեզ կը շնորհաւորենք, կը մտղթենք միանգամայն, որ Ձեր բարձր պաշտօնին մէջ երկար տարիներ անասանք եւ քաջաողջ մնաք:

Տոնիս Հրիստոփոր
Րստիսրեան Գրիգոր:

Szamosújvár, 22 Juli.

Unsere Gratulation.

Schw. M. Quetia.

Péra, 27 juillet.

Réjoui de l'heureuse élection faite en Votre digne personne, nous exprimons nos félicitations et Vous souhaitons bonheur, nous faisons des vœux ardents pour la prospérité de la congrégation.

Patriarche Sabbaghian.

Venezia, 27 giulio.

Vive Congratulazioni per la sua elezione ad Abate generale, facciamo voti per la prosperità della congregazione

Ghiurékhan.

Stamboul, 27 juillet.

Félicitons Votre heureuse élection et Vous souhaitons bénédiction, prospérité et activité nationale.

Méchitharistes de Vienne.

Péra, 27 juillet.

Félicitations sincères.

Docteur Torkomian.

Mariénbad, 27 Juli.

Freue mich sehr und übersende meine herzlichsten Glückwünsche.

Erzbischof Theodorowicz.

Wien, 27 Juli.

Für die Benachrichtigung dankend, beglückwünscht.

Weibischof Marschall.

Wien, 27 Juli.

Bitte meine herzlichste Gratulation und ehrerbietigsten Wünsche anlässlich Ihrer Wahl zum General-Abt entgegennehmen zu wollen.

Mihran Taschdjan.

Glognitz, 27 Juli.

Dem Hochwürdigsten General-Abte sendet innigsten Segenswunsch

Kardinal Gruscha.

Ortakeny, 27 juillet.

Nos félicitations pour l'élection de l'Abbé général, et nos souhaits de longue vie et d'un avenir prospère.

Miasserian.

Melk, 28 Juli.

Herzliche Glück- und Segenswünsche.

Abt John.

Կարշու, 28 Յուլի:

Ձեր ընդհանրական Արքայ ընտրուելուն եւ հաստատուելուն առթիւ կը շնորհաւորեմ՝ յամենայն սրտ Ձեր Գորապառուծիւնը եւ կը մտղթեմ որ Եւտուած զեղու իւր առատ օրհնութիւնը եւ շնորհքը Ձեր բարձրագոյն պատուոյն վրայ. շատ տարիներու:

Տոնիս Կարշի:

Բոկչուպէշ, 28 Յուլի:

Խորին մեծարանք շնորհաւորելով զՁեզ, Ձեր գործը վրայ Աստուծոյ օրհնութիւնը կը հայցեմ:

Լատիսլաւո Գոպչայեմե:

Բալասոն Թէրեկ, 28 Յուլի:

Զերմագին շնորհաւորութիւններ Կ'առաքեմ Միաբանութեան եւ Նորընտիր Արքային:

Կատարի Կոյոժ
Կարդիմալ:

Fürth, N.-O., 28 Juli.

Meine herzlichsten Glückwünsche.

Abt Dungal
Göttweig.

Wien, 28 Juli.

Gottes Segen, per plurimos annos.

Schottenabt Rost.

Klosterneuburg, 28 Juli.

Das Stift Klosterneuburg bittet, zur Wahl des Hochwürdigsten General-Abtes die aufrichtigsten Glückwünsche entgegenzunehmen.

Friedrich Propst.

Koumkapou, Constantinople, 29 juillet.

Agrees mes félicitations et mes souhaits sincères.

Patriarche Tourian.

Սալաֆոսէրոյոյ, 29 Յուլիս:

Ի բոլոր սրտէ կը շնորհաւորեն Ձեր ընտրութիւնը

Սինսիք եւ ընտանիք:

Paris, 29 juillet.

Toutes mes félicitations.

Mutévellian.

Yenikewy, 30 Juli.

Bitte Mgr. Gregor meinen Glückwunsch zu übermitteln.

Pallavicini.

Sniatyn, 1 August.

Der Allmächtige möge Sie recht lange Euren hochverehrten Kongregations-Mitgliedern erhalten.

Peter Mojzesowicz.

Vienne, 3 août.

Mes félicitations à l'occasion de l'élection de Votre Excellence, bonne augure pour la prospérité de la congrégation.

Pascal Toumayan.

Hadjibejski Liman, 3 août.

Je viens d'apprendre la nouvelle de Votre élection; je prie Monseigneur d'agréer nos félicitations avec nos constants desirs de prospérité des Méchitharistes.

Princesse et prince

Argoutinski Dolgoroukoff.

Etchmiadzine, 18 août.

Mes bons souhaits et gratulations pour l'élection à l'Abbé général du père Ghorik.

Mathéos Catholicoa

Նորընտիր Աբբային բազմաթիւ շնորհաւորական նամակներ ուղղուած են Իրեն եւ Միաբանութեանս համակիր քարեկամներէն, ինչպէս՝ քանի մը տասնեակ նամակներ Հունգարացիներէ եւ Հունգարացիներէ, Միաբանութեանս վանատուններէն եւ Կ. Պոլսոյ մեր վարժարանի մէջ Իրեն աշակերտողներէն (Մեծապատիւ Տեառք՝ Պօղոս Յ. Արաքեան, Առաքել Սարուխանեան, Յովհաննէս Աբելեան եւն), Անարատ Յորութեան Զերց Միաբանութենէն եւն: Յառաջ կը բերենք միայն Վսեմ. Կարդինալ Մէրի դէլ Վալի նամակն՝ որով կը հաղորդէ Պիոս Ժ. Սրբազան Բանաւորապետին շնորհած օրհնութիւնը եւ մաղթանքները: Նոյնպէս Վիեննա Մայրաքաղաքիս Բաղադարպետ՝ Վսեմ. Դոմ. Կ. Լուէզէի շնորհաւորութիւնը: Իսկ ազգային շրջանէն յառաջ կը բերենք քարճրաստիճան եկեղեցականի՝ Սրբազան Մաղաքիս Արքեպ. Օրմանեանի նամակը, եւ աշխարհականներէն Մեծ. Դոմ. Վահրամ Յ. Թորգոմեանի շնորհաւորականը:

Dal Vaticano, 8 Agosto 1909.

Վատիկան, 8/9 1909:

Revmo. Padre Abbate!

Գնդարգելի Աբբանայր:

Il Santo Padre è vivamente grato alla Paternità Vostra dei sentimenti di filiale devozione e di attaccamento che Ella Gli ha espressi non appena eletto Abbate Generale di cotesta Congregazione. Sua Santità si augura che col l'aiuto della Divina Grazia la P. V. corrisponderà ampiamente alla fiducia in Lei riposta. Ben volentieri intanto, quale auspicio dei celesti

Մրազան Հայրը մեծապէս գոհ է Ձեր Հայրութենէն այն որդիական մեծաբանք եւ սիրոյ զգածմանց համար, զոր կը յայտնէք իրեն այնինչ Միաբանութեան ընտրութեան: Նորից Մրազութեան վստահ է որ Ձեր Հայրութեան աստուածային շնորհաց օգնականութեան շնորհիւ պիտի որդարացունէ այն վստահութեան, որ Ձեր վրայ դրուած է: Այժմեւ իսկ իրեն գրառական